

Jaarplan 2019

Duurzaamheidsplatform Gouda

Datum: 12 december 2018

DPG Jaarplan 2019

Dit jaarplan is bedoeld voor interne afweging binnen het bestuur van DPG voor de prioriteiten van 2019. Na goedkeuring bestuur wordt het gedeeld met de deelnemers in de Stichting DPG en wordt het ter informatie gestuurd naar de betrokken wethouders van de gemeente Gouda en het bestuur van Gouda Onderneemt.

Inleiding

Duurzaamheid wordt mainstream. Je ziet dit niet alleen terug in landelijke ontwikkelingen, maar zeker ook in het nieuwe gemeentelijke coalitieakkoord voor de periode 2018-2021: Nieuwe Energie. Van de vier thema's die het Goudse gemeentebestuur als raadsprogramma's heeft benoemd (klimaatadaptatie, energietransitie, omgevingsbeleid en Gouda 750 jaar) valt de helft specifiek binnen het domein van DPG. Die aansluiting biedt uitstekende kansen voor DPG om bij te dragen aan dat gemeentelijke beleid en het bedrijfsleven hierin te betrekken.

Daarmee heeft DPG een positie binnen Gouda als aanspreekpunt voor verduurzaming. De uitdaging voor DPG is die positie zowel kwalitatief als kwantitatief in te vullen op een dusdanig niveau dat impact ontstaat. DPG zal daarbij kunnen bijdragen aan het vormgeven van de (beleids)duurzaamheidsagenda van de gemeente Gouda maar daarnaast zal DPG ook bij willen dragen aan de verduurzaming van het Goudse bedrijfsleven en de kansen die dit voor bedrijven biedt. DPG kan de doelstellingen niet zelfstandig realiseren. Hiervoor ligt een ook een grote verantwoordelijkheid bij het bedrijfsleven. Echter DPG wil wel de aanjager zijn, zowel naar de gemeente als het bedrijfsleven. Tevens is DPG de afgelopen jaren een belangrijke trekker van het regionale 'DPX' geworden, waarbinnen gemeente overstijgende thematieken aangepakt worden. Met de bescheiden beschikbare tijd en middelen zullen we keuzes maken en proberen zo goed mogelijk focus te houden op hetgeen we in de komende periode (2019) willen bereiken. Dit jaarplan legt daarvoor de basis.

Focus 2019

DPG wil binnen Gouda het aanspreek en coördinatie punt zijn voor die ontwikkelingen die gericht zijn op het verduurzamen van de Goudse leefomgeving, ondernemersactiviteiten en samenleving. We staan op een kantelpunt ten opzichte van onze energievoorziening, maar ook ten opzichte van de maatschappelijk verantwoorde positie die bedrijven en organisaties hebben ten opzichte van de samenleving. Een dergelijke kanteling kent koplopers, een peloton en achterblijvers. We richten ons op de koplopers, die daarmee het peloton leiden en trekken. Met de energieke koplopers willen we het peloton inspireren en laten aanhaken. We doen dat in nauwe samenwerking met die partijen, organisatie en afdelingen binnen de gemeente Gouda (en de regio) die dezelfde doelen nastreven en waarmee een positieve hefboom kan worden gecreëerd.

Inspeland op het coalitieakkoord van de gemeente Gouda zullen we in 2019 de primaire focus leggen op de volgende onderwerpen:

- Energietransitie Gouda
- Hernieuwbare Grondstoffen
- Onderwijs en Arbeidsmarkt

Deze drie onderwerpen bepalen de prioriteit voor DPG voor de komende periode. De ambitie is om rond deze thema's een sterkere betrokkenheid van het Goudse bedrijfsleven te organiseren. We steken dit in vanuit de ambitie om op deze onderwerpen zowel maatschappelijke als economische meerwaarde te creëren. De eerste contouren voor deze ambities staan aangegeven in bijlage 1.

Naast deze drie focus gebieden zal DPG ook de komende periode een (pro)actieve rol vervullen op regionaal niveau. De samenwerking met de collegae duurzaamheidsplatforms verloopt constructief. Vanuit de samenwerking rond de Regionale Energie Strategie worden ook concrete samenwerkingsinitiatieven genomen en wordt de samenwerking versterkt.

Deelnemers

Deelnemers zijn actieve bedrijven uit de regio Gouda. Met zo'n 25 deelnemers is in 2016 een start gemaakt. Daarna is het aantal stabiel gebleven. De ambitie is echter groter en de lat ligt hoger. Eind 2019 streven we naar 40-50 deelnemers in DPG. Dat vormt ook de basis voor een hechtere (themagerichte) netwerkfunctie.

Relaties en netwerken

DPG werkt met veel partijen samen en ziet dit als cruciale factor om gezamenlijk de energietransitie vorm te geven. Hieronder volgt een korte opsomming van de belangrijkste relaties.

- **Gemeente Gouda:** de relatie met de gemeente Gouda heeft zich sinds 2016 goed ontwikkeld. DPG heeft periodiek bestuurlijk overleg met de wethouder en de relatie en day-to-day afstemming met het duurzaamheidsteam verloopt buitengewoon positief en constructief.
- **ODMH:** relatie is goed. De pilot rond de Wet Milieubeheer (WMB) bij Gouwestroom en Gouwespoor vormen de basis voor een verdere versterking van de relatie die ook gericht is op het verbeteren van het imago van ODMH bij ondernemers. Ook samenwerking bij de totstandkoming van de Regionale Energiestrategie Midden-Holland is gewenst, als ook bij het ontwikkelen van projecten binnen een nieuwe tranche van innovatieve aanpakken voor energiebesparing in de gebouwde omgeving.
- **Gouda Onderneemt (inclusief VBG e.d.):** via bestuur deelname van voorzitter van GoudaOnderneemt in DPG is de relatie geborgd. De wederkerigheid in die relatie is een punt van aandacht en lijkt op korte termijn te worden geborgd middels vertegenwoordiging door de voorzitter van DPG in het bestuur van GoudaOnderneemt. In de toekomst zal met en via GoudaOnderneemt worden getracht om een structurele financiering voor de DPG-activiteiten te zoeken, waaronder gedeelde lidmaatschappen etc.
- **DP"X":** er is een begin van een samenwerking ontstaan met de omringende Duurzaamheidsplatforms (W'veen, Bodegraven/Reeuwijk, Krimpenerwaard en in zekere mate ook Alphen a/d Rijn). In 2018/2019 zal de samenwerking verder worden vormgegeven, met name gericht op kennisdeling, eventorganisatie, communicatie, etc. Daarnaast treden de verschillende duurzaamheidsplatforms in de regio Midden Holland gezamenlijk op bij de ontwikkeling van de Regionale Energiestrategie Midden-Holland, waarbij DPG namens DP"X" in de stuurgroep en het programmateam zitting heeft. Ook andere regionale initiatieven kunnen geïntegreerd worden.
- **Groene Hart Werkt.** Het regionale platform voor circulaire economische initiatieven in het groene hart. GHW verbindt ondernemingen, onderwijs- en onderzoeksinstituten en overheid met elkaar. Voorop staat het mogelijk maken van samenwerking tussen deze partijen aan circulaire initiatieven om de regionale economie te versterken en de arbeidsmarkt te verbeteren. Zij opereren in een grotere regio dan DPG.
- **Green Business Club:** DPG heeft de intentie uitgesproken om te gaan samenwerken met landelijke organisatie Green Business Club. Belangrijkste overweging hierbij is dat we hiermee kunnen profiteren van landelijke initiatieven. De samenwerking vraagt een geringe bijdrage en in ruil hiervoor ontvangen wij de opzet en uitwerking van de landelijke initiatieven. Hierdoor voorkomen we dat het wiel opnieuw uitgevonden moet worden en de initiatieven 'slechts' lokaal gemaakt hoeven te worden.

Communicatie

Doelstelling van DPG is om de initiatieven rondom duurzaamheid te delen met de deelnemers en andere geïnteresseerden. Hiervoor is een actieve communicatiestrategie nodig.

Website en nieuwsbrieven. Recent zijn we gesart met een periodieke nieuwsbrief. Zowel lokaal als landelijk nieuws wordt op effectieve wijze gedeeld met de achterban. Eind 2018 hebben we een zelfstandige website voor DPG opgezet, zodat deelnemers en geïnteresseerden ons goed kunnen vinden.

Bijeenkomsten. Onderdeel van de communicatie is het organiseren van een voorjaars- en najaarsbijeenkomst. Dit doen we altijd rondom één van de focuspunten. Doel van de bijeenkomst is enerzijds delen van kennis, ervaring, inspiratie en bewustwording creëren en anderzijds het ophalen van relevante kennis en ervaring van de deelnemers.

Bijlage 1:

Contouren van de 3 thema-gebieden DPG 2018/2019

Opzet Commissiestructuur DPG **Voorstel voor commissie: Energietransitie**

Inleiding:

Met het sluiten van een nieuw landelijk Klimaatakkoord wordt het eens te meer duidelijk dat we een grootschalige gezamenlijke uitdaging hebben in het bereiken van doelstellingen op het gebied van energiebesparing, duurzame energie opwek en terugdringen van CO2 uitstoot. Vanwege een complex samenspel van technologische toepassingen, verschillen in duurzame energiebronnen en (regionale) voorkeuren voor toekomstige energiesystemen, vraagt de huidige energietransitie een gemeenschappelijke publiek-private inzet in capaciteit, tijd en (financiële) middelen. DPG ziet voor zichzelf een initiërende en verbindende rol tussen enerzijds bedrijven onderling en anderzijds bedrijven met andere stakeholders om de gezamenlijke inspanning op het gebied van energietransitie te versnellen.

Commissie Energietransitie (CET)

Doel: Versnellen van energietransitie binnen en door bedrijven en vergroten van het bewustzijn van nut en noodzaak van energiebesparing, duurzame energieproductie en CO2 reductie en de verplichtingen die daarvoor reeds gelden (wettelijk kader).

Aanpak: Gerichte bijeenkomsten voor specifieke bedrijven (sectorale aanpak) en geschreven communicatie in meer algemene zin. Hiertoe zoeken wij ook de samenwerking met zustervereniging VBG.

Rol DPG: Vertegenwoordiging binnen de verschillende projectinitiatieven en overlegstructuren, teneinde een activerende aanpak te bewerkstelligen. Middels deze aanpak zorgt DPG ervoor dat sturing gegeven wordt aan concrete invulling van vervolgacties (geen nutteloze praatclubjes). Naast deze actieve bijdrage onderhouden wij de contacten in het netwerk van bij energietransitie stakeholders en zorgen wij voor actieve communicatie naar onze achterban (deelnemers en ondernemers) via onze periodieke nieuwsbrieven.

Middelen en inzet

Voor dit project zijn transitieadviseurs nodig die de bedrijven helpen om de overstap naar duurzame energie te maken. Daarnaast is er ook een inspanning op communicatie-niveau nodig. Idealiter wordt er vanuit het bestuur leidinggegeven aan deze commissie. Een werkbare opzet zou kunnen zijn om de trekker van deze commissie een plek binnen het bestuur aan te bieden.

Om mogelijk wat organisatorisch kosten te dekken (of om een award, sponsorship o.i.d. aan te bieden) zou een budget van € 8.000 kunnen worden geserveerd.

Voorgenomen activiteiten 2019

Komende jaar zal de inzet van DPG binnen het thema Energietransitie gericht zijn op een aantal specifieke projecten en activiteiten. Op dit moment voorzien wij de volgende zaken:

- Deelname in programmateam en stuurgroep van de Regionale Energie Strategie Midden-Holland (RES M-H).
- Energiebesparing bedrijven middels een aantal subtrajecten en instrumenten. Te denken valt aan de samenwerking met ODMH op het gebied van de Wet Milieubeheer (WM(b)), samenwerking met Gemeente op het gebied van 'Zon op Goudse bedrijfsdaken'.
- Warmteanalyse Gouda.
- Energiebesparing sportverenigingen.
- Inzet van transitieadviseurs.

Opzet Commissiestructuur DPG

Voorstel voor commissie: Onderwijs en arbeidsmarkt

Inleiding:

De ontwikkelingen naar een meer circulaire en duurzame samenleving vragen van bedrijven nieuwe competenties om in te spelen op veranderende omstandigheden.

De arbeidsmarkt en het onderwijs zijn nog maar beperkt ingesteld op deze veranderingen. DPG wil voorkomen dat dit een belemmering gaat vormen voor bedrijven die een actieve bedrijfsvoering in zetten gericht op circulariteit en het bieden van diensten en producten voor het verduurzamen van de samenleving. DPG ziet voor zichzelf een initiërende en verbindende rol tussen enerzijds de bedrijven die zich verder willen ontwikkelen richting circulariteit en verduurzaming en anderzijds het onderwijs om de aansluiting te vinden op de vraag naar nieuwe competenties.

Commissie Onderwijs en Arbeidsmarkt (CO&A)

Doel: Ondernemers/deelnemers binnen DPG leggen de verbinding met lokale en regionale onderwijsinstellingen om (tegen de achtergrond van circulariteit en duurzaamheid):

- Onderwijs curricula af te stemmen op de gewenste competenties
- Stagekansen te bieden voor leerlingen die zich willen ontwikkelen op deze competenties
- Kansen duiden voor bij-en omscholings programma's
- Bevorderen van een positieve beeldvorming op dit terrein voor nieuwe toetreders en omscholers.

Aanpak: Ondernemers hebben beperkt tijd, maar zien wel het belang van goed gekwalificeerde werknemers voor hun onderneming. Door een groep gelijkgestemde ondernemers en mensen vanuit relevante onderwijsinstellingen met elkaar periodiek in contact te brengen wordt de praktijk (en de vraag) direct gekoppeld aan het onderwijs (ROC, CIV, etc). Gespreksonderwerpen kunnen zijn: match van competenties en onderwijsaanbod, stageplekken, "gast" lessen op locatie, coaching, etc

Rol DPG: DPG biedt het organiserend vermogen om de ondernemers en onderwijs mensen bij elkaar te brengen (denk aan 4x per jaar regulier en ad-hoc naar gelang behoefte). Daarnaast zal DPG-contacten onderhouden met de relevante onderwijsinstellingen en de gemeente. Daarnaast kan DPG bijdragen aan een positieve communicatie over de kansen op de arbeidsmarkt (op thema circulariteit en duurzaamheid).

Middelen en inzet

Voor deze opzet wordt vooral tijd gevraagd en een inspanning op communicatie-niveau. Idealiter wordt er vanuit het bestuur leidinggegeven aan deze commissie. Een werkbare opzet zou kunnen zijn om de trekker van deze commissie een plek binnen het bestuur aan te bieden.

Om mogelijk wat organisatorisch kosten te dekken (of om een award, sponsorship o.i.d. aan te bieden) zou een budget van € 500 kunnen worden gereserveerd.

Opzet Commissiestructuur DPG

Voorstel voor commissie: Hernieuwbare Grondstoffen

Inleiding:

De circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waarde vernietiging te minimaliseren. Anders dan in het huidige lineaire systeem, waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd. Het circulaire systeem kent 2 kringlopen van materialen. Een biologische kringloop, waarin reststoffen na gebruik veilig terugvloeien in de natuur. En een technische kringloop, waarvoor product(onderdelen) zo zijn ontworpen en vermarkt dat deze op kwalitatief hoogwaardig niveau opnieuw gebruikt kunnen worden. Hierdoor blijft de economische waarde zoveel mogelijk behouden. Het systeem is dus ecologisch en economisch gezien 'restauratief'.

Voor een circulaire economie moet het roer om, maar wel binnen de context van de huidige realiteit. DPG wil een bijdrage leveren aan de bewustwording én het toepassen van circulaire mogelijkheden. DPG ziet voor zichzelf een initiërende en verbindende rol tussen de bedrijven die zich verder willen ontwikkelen richting circulariteit en verduurzaming. Dit project past levert tevens een bijdrage aan het realiseren van SDG 12: Duurzame consumptie en productie.

Commissie Hernieuwbare Grondstoffen (CHG)

Doel: Ondernemers/deelnemers in de regio Gouda hergebruiken (een deel van) hun grondstoffen. Er is een lokale/regionale/landelijke kringloop van materialen. Ieder deelnemend bedrijf heeft eind 2019 minimaal één productieproces circulair gemaakt. Ondernemers/deelnemers weten:

- Welke stappen ze moeten zetten,
- Welke kanalen ze kunnen benutten en
- Welk resultaat de businesscase heeft.

Aanpak: Bedrijven krijgen inzicht in hun afvalstromen en gaan op zoek naar partijen die dit als input kunnen gebruiken. Ook krijgen bedrijven inzicht in hun inputstromen en gaan op zoek naar partijen die dit als afval aanbieden. De inventarisatie kan worden gedaan met behulp van experts, zoals TNO of individuele gekwalificeerde personen.

Rol DPG: DPG brengt de deelnemers en kennispartners samen. Door middel van een startbijeenkomst worden de deelnemers geïnspireerd en gestimuleerd om mee te doen. Hiervoor is een enthousiaste spreker/ondernemer nodig. We gaan daarna verder met een inventarisatie op verschillende bedrijventerreinen: welke afvalstromen zijn er? Daarna gaan we de top 5 afvalstromen bepalen en vervolgens een circulair plan voor ontwerpen. Doelgroep is het Goudse bedrijfsleven. De doelstelling vraagt echter om een regionale aanpak. Die bereiken we door samen te werken met onze partners: deelnemers, gemeentes, DPX, Gouda Onderneemt! en koplopers uit de regio.

Middelen en inzet

Voor dit project is de inzet van mensen nodig. Deze personen kunnen bij de bedrijven een inventarisatie uitvoeren naar de afvalstromen en advies geven. Daarnaast zijn er ook kosten voor communicatie rondom dit project. Voor de organisatorische kosten, inclusief man-uren wordt een budget van EUR 2.500 gereserveerd.

Bijlage 2: Toelichting op jargon:

Afkorting	Omschrijving
DPG	Duurzaamheid Platform Gouda
DPW	Duurzaamheid Platform Waddinxveen
DP"X"	Samenwerkingsverband (informeel) van de verschillende duurzaamheidsplatforms in de regio midden Holland
GO	GoudaOnderneemt
GHW	Samenwerkingsverband Groene Hart Werkt
WMB	Wet Milieubeheer; deze wet regelt o.a. dat bedrijven alle energiebesparende maatregelen moeten nemen met een terugverdientijd van < 5 jaar.
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen